

AAN DE SLAG MET AFVAL

DOE-OPDRACHTEN

4-6 jaar

INLEIDING

Onderdeel van de website 'Aan de slag met afval' zijn verschillende doe-opdrachten die erop zijn gericht om het thema afval extra tot leven te brengen.

Alle doe-opdrachten zijn gecategoriseerd met symbolen, die aangeven hoe de opdracht ingezet kunnen worden op de groep.

- Δ Doe-opdracht die met de hele groep kan worden uitgevoerd.
- O Doe-opdracht voor de kinderen om zelfstandig of in kleine groepen uit te voeren.
- Doe-opdracht voor gemengde leeftijdsgroepen.
- ♣ Doe-opdracht met vervolgsuggesties.

OVERZICHT DOE-OPDRACHTEN GROEP 1-2-3

Doe-opdracht 1: Afval, wat is dat?	Pagina 2
Doe-opdracht 2: Afval, apart in de bak!	Pagina 3
Doe-opdracht 3: Onze materialenplaat	Pagina 5

Groep 1-8

Doe-opdracht 1-8: Supporter van Schoon	Pagina 6

DOE-OPDRACHT 1: Afval, wat is dat?

Categorie:

△ Doe-opdracht die met de hele groep kan worden uitgevoerd.

♣ Doe-opdracht met vervolgsuggesties.

Kernwoorden

Afval, geen afval laten slingeren, geen rommel maken, netjes weggooien, opruimen.

Nodig

- Voorbeelden van afval (zoals een doosje, een lege fles, een krant, plastic en fruitresten)
- Een grote lege doos en een vaatdoek of een deken.

Vorbereidingen

Laat de kinderen in een kring zitten. Zet een tafel in het midden van de kring met daarop de doos gevuld met het verzamelde afval. Leg de vaatdoek of de deken ernaast.

OPBOUW

Introductie

Laat de doos zien met het verzamelde afval. Haal één voor één het afval uit de doos.

Geef de kinderen even denktijd voordat ze het antwoord mogen geven.

- Weten de kinderen wat het is en waar het vandaan komt?
- Afval gooi je weg, maar waar? Op de grond of in de prullenbak? Waarom?

Kern

Filosofeer met de kinderen over het thema afval aan de hand van de volgende vragen:

- Wat is afval? Kunnen ze voorbeelden van afval benoemen (los van het verzamelde afval)?
- Waar komt afval vandaan en wat doen we met afval?
- Hoe gaat het bij de kinderen thuis? Ruimen ze daar afval op en hoe doen ze dit? Helpen de kinderen?

Aanvullende opdracht oudste kinderen

Verspreid de stukken afval over de grond, laat de kinderen er goed naar kijken, en leg er een deken over.

- Kunnen de kinderen benoemen welke stukken afval er onder het deken liggen?
- Haal een stuk afval weg. Kunnen de kinderen raden welk afval is weggehaald?
- Voor de oudste kinderen: Kunnen ze met ogen dicht en door te voelen raden welk stuk afval ze vast hebben?

DOE-OPDRACHT 2: Afval, apart in de bak!

Categorie

△ Doe-opdracht die met de hele groep kan worden uitgevoerd.

♣ Doe-opdracht met vervolgsuggesties.

Kernwoorden

Afval, scheiden, recyclen (van oude spullen nieuwe producten maken).

Nodig

- De prullenbak vol met afval van een dag.
- Vier lege (prullen)bakken met schone zakken.
- Vier etiketten; een met een afbeelding van fruit, een met een afbeelding van papier, een met een afbeelding van plastic en een met een afbeelding van een afvalzak. Gebruik eventueel de afbeeldingen uit de beeldbank (aandeslagmetafval.nl/beeldbank).
- Plastic handschoenen en een plastic zak.

Vorbereidingen

Laat de kinderen in een kring zitten. Zet in het midden van de kring de volle prullenbak.

OPBOUW

Introductie

Voer eerst een kort introductiegesprek over verschillende soorten afval.

Spreek de lege plastic zak over de tafel en wijs de kinderen op de volle prullenbak. Zijn zij ook benieuwd welk afval ze op een dag verzamelen? Trek een handschoen aan en leeg de prullenbak. Leg het afval stuk voor stuk op de tafel. Weten de kinderen waarom je een handschoen gebruikt? Antwoord: voor hygiëne.

Zorg in ieder geval voor de volgende items: papierafval, plastic verpakking van koek etc., resten of schillen van fruit (appel/banaan/mandarijn).

Ga met de kinderen in gesprek over de inhoud van de prullenbak aan de hand van de volgende vragen:

- Maken we samen veel afval?
- Wat voor afval hebben we allemaal? Wat zien jullie op tafel liggen?

Kern

Vraag de kinderen hoe ze afval opruimen.

- Gaat alles bij elkaar in één prullenbak of doe je afval in aparte bakken?
- Hoe gaat het bij de kinderen thuis? Ruimen ze daar afval op en hoe doen ze dit?
- Hebben ze thuis aparte bakken voor verschillende soorten afval of niet?

Laat de kinderen vier stapels op de tafel maken. Een stapel voor papier, één voor plastic, één voor fruitresten en één voor restafval.

- Kunnen we samen ook minder afval maken? Hoe dan? Uit bekers drinken, koek in een trommeltje.
- Waarom zijn bekers en trommels goed om te gebruiken? Gooi je bekers en trommels weg of kun je ze opnieuw gebruiken en zo afval besparen?

Leg aan de hand van de stapels afval uit dat je afval kunt scheiden: fruit- en groenteschillen, plastic afval, oud papier en restafval. Neem de tekeningen met de afbeeldingen erbij en laat de kinderen raden welk etiket bij welke stapel hoort.

Vervolgopdracht oudste kinderen

Vertel dat je afval kunt scheiden, apart houden, zodat er van het afval iets nieuws gemaakt kan worden. Voorbeeld: plastic inzamelen; smelten in een grote oven en er nieuw plastic van maken.

Bespreek eventueel welke nieuwe producten van het afval gemaakt kunnen worden.

Plastic → nieuwe plastic producten
Fruit → hier wordt compost van gemaakt
Papier → nieuw papier

Afrondende opdracht

Laat de kinderen de etiketten op de vier lege prullenbakken plakken. Bespreek waar het afval van is gemaakt en laat de kinderen het in de goede afvalbak doen. Leg uit dat ze vanaf nu het afval gaan scheiden, zodat de materialen gebruikt kunnen worden om nieuwe producten te maken.

Tip voor inzameling PMD-afval

Wordt in de gemeente PMD-afval ingezameld in plaats van plastic, verzamel dan voorbeelden van PMD-afval en maak van de plastic bak een PMD-bak. PMD is een verzamelnaam voor Plastic verpakkingen, Metalen verpakkingen en Drankenkartons. Check eventueel op de website van de gemeente wat er in de PMD-zak of -bak mag.

DOE-OPDRACHT 3: Onze materialenplaat

Categorie

Δ Doe-opdracht die met de hele groep kan worden uitgevoerd.

Kernwoorden

Blik, glas, hout, materialen, papier, plastic.

Nodig

- Verschillende voorbeelden van materialen: plastic (rietjes, zakje, verpakking), glas (leeg potje, flesje), papier (lege envelop, krant of restpapier knutselen), blik (conservenblikje), hout (verpakkingskistje).
- Verschillende gekleurde A3- of A2-vellen met in het midden een afbeelding van één soort materiaal. Gebruik eventueel afbeeldingen van de beeldbank (aandeslagmetafval.nl/beeldbank).
- Tijdschriften en allerlei verschillende folders of krantjes.
- Scharen en lijm.

OPBOUW

Introductie

Voer eerst een kort introductiegesprek over verschillende soorten afval. Geef aan dat er afval is van verschillende materialen. Laat de voorbeelden zien en laat de kinderen de materialen benoemen. Kunnen de kinderen elkaar aanvullen en helpen?

Kern

Deel de kinderen in groepjes in. Geef elke groep een groot vel met een afbeelding van één van de materialen, tijdschriften, lijm en scharen. Leg de kinderen uit dat ze in de tijdschriften op zoek moeten gaan naar plaatjes waar hetzelfde materiaal op staat als op de voorbeelden. Dit kan ook een product zijn waarin het materiaal is verwerkt. Deze plaatjes knippen of scheuren ze uit en plakken ze op het vel erbij. Laat kinderen samenwerken.

Afrondende opdracht

Als de kinderen klaar zijn, komen ze bij elkaar in de kring. Ze nemen de collages mee. Laat de kinderen benoemen welke materialen ze hebben gevonden. Stel vragen als: "Wie kan aanwijzen?" etc. Hang de posters op.

GROEP 1-8

DOE-OPDRACHT GROEP 1-8: Supporter van Schoon

Categorie

- Doe-opdracht voor gemengde leeftijdsgroepen.

Kernwoorden

Schone leefomgeving, opruimactie, samenwerken, zwerfafvalvrij.

Nodig

- Vuilniszak, eventueel handschoenen en grijper.
- Als je je bso inschrijft via www.supportervanschoon.nl en een actie aanmeldt, krijg je een code waarmee je (gratis) materialen kunt bestellen om veilig de buurt te kunnen opschonen.

Vorbereiding

Inventariseer hoeveel groepen kinderen en collega's mee willen doen. Meld je bso aan als supporter van schoon op www.supportervanschoon.nl.

Dat is handig als je:

- gratis actiematerialen, zoals hesjes, vuilniszakken en handschoenen wilt bestellen in de webshop.
- wilt weten waar bij jou in de buurt acties plaatsvinden óf zelf een actie wilt organiseren.
- mee wilt doen aan leuke acties van Supporter van Schoon.
- de laatste nieuwtjes, handige tips en inspirerende verhalen wilt ontvangen.

OPBOUW VAN DE ACTIVITEIT

Introductie

Bespreek met de kinderen wat het doel is van de opschoonactie. We gaan onze buurt opruimen! Leg uit waarom zwerfafval niet hoort op straat.

Kern

Zorg dat iedereen de juiste spullen heeft om veilig en succesvol op te kunnen ruimen in de buurt van de bso. Spreek heldere regels af, bijvoorbeeld over wat je wel en niet opraapt en een tijd. Zorg dat de jonge kinderen goed begeleid worden. Ruim met elkaar een van te voren gedefinieerd gebied rond de bso helemaal op.

Afrondende opdracht

Breng al het verzamelde afval bij elkaar en benoem hoe fijn het is voor mens, dier en groen dat dit uit het milieu is gehaald. Hoe ziet de omgeving er nu uit? Wat vond iedereen ervan om dit te doen?

